

Norrtälje kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter tillsyn av Hallsta skola i Norrtälje kommun

Skolinspektionens beslut

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrtälje kommun anmärkningar vad gäller Hallsta skolas arbete med att motverka kränkande behandling samt att arbete med att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero. Inom övriga områden som Skolinspektionen har granskat har det inte framkommit annat än att skolans arbete uppfyller författningarnas krav. Skolinspektionen avslutar därmed tillsynen avseende dessa områden.

Senast den 9 juni 2022 ska Norrtälje kommun inkomma med en skriftlig redovisning gällande de åtgärder som då redan genomförts och de åtgärder som eventuellt planeras genomföras framöver inom de aktuella områdena där Skolinspektionen funnit brister.

Anmärkning

Skolinspektionens bedömning gällande målinriktat arbete för att motverka kränkande behandling

Skolinspektionen bedömer att skolans arbete för att motverka kränkande behandling inte fullt ut uppfyller författningarnas krav. Av Skolinspektionens utredning framgår att personal som får kännedom om att en elev kan ha upplevt sig utsatt för kränkande behandling inte alltid anmäler detta och att rektorn därmed inte får kännedom om alla de kränkningar som sker. Det är av mycket stor betydelse för såväl elevernas välbefinnande som skolenhetens förmåga att garantera framtida elever en trygg skolmiljö att alla händelser av kränkande behandling anmäls och registreras.

Skolinspektionen vill i detta sammanhang särskilt framhålla att anmälningsskyldigheten omfattar alla händelser där en elev upplever sig ha blivit utsatt för kränkande behandling. Det ska inte göras någon värdering av hur allvarlig en händelse är innan den anmäls till rektorn respektive huvudmannen. Anmälningsskyldigheten uppkommer oavsett om eleven har uppgett sig ha blivit utsatt för kränkande behandling eller om det på något annat sätt, till exempel genom personalens egna observationer, kommit fram att eleven kan känna sig utsatt för kränkande behandling.

Rättslig reglering

Enligt skollagen är lärare och annan personal som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten skyldig att anmäla detta till rektorn. En rektor som får kännedom om att en elev anser sig ha blivit utsatt för kränkande behandling i samband med verksamheten är skyldig att anmäla detta till huvudmannen. Huvudmannen är skyldig att skyndsamt utreda omständigheterna kring de uppgivna kränkningarna och i förekommande fall vidta de åtgärder som skäligen kan krävas för att förhindra kränkande behandling i framtiden (6 kap. 10 § skollagen). Vidare framgår av skollagen att huvudmannen ansvarar för att personalen fullgör de skyldigheter som anges i skollagen sjätte kapitel, när den handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget (6 kap. 5 § skollagen).

Skolinspektionens utredning

I intervjuer med lärare och rektor framkommer att alla eventuella kränkningar mellan elever inte alltid kommer till rektorns kännedom. I intervjuer med elever, lärare och rektor framkommer vidare att kränkningar sker, men att arbetssätt och uppfattningar kring vad som utgör en kränkning skiljer sig åt mellan individer i personalgruppen. I intervjuer uppger lärare att vissa i personalen inte riktigt vet rutinerna kring anmälan av kränkande behandling. I intervjun med rektor framkommer att det saknas ett likvärdigt arbetssätt hos lärare att arbeta med upplevda kränkningar. Rektor säger också att vissa i personalen har lite för hög toleransnivå när det gäller kränkande behandling. Rektor ger exempel på att lärare ibland kan höra saker som elever säger till varandra, men att de kanske inte alltid tolkar det som en kränkning trots att de borde det, vilket bekräftas av utsagor i lärarintervjun där lärare bland annat uppger att elever kanske använder ord som tjockis till varandra och att det kanske lärarna inte anmäler.

Skolinspektionens bedömning gällande studiero

Skolinspektionen bedömer att studiemiljön inte präglas av studiero i alla klasser. Av utredningen framgår visserligen att skolan har vidtagit flera åtgärder för att förbättra studieron som bland annat innefattar arbete med lektionsstruktur, lokaler och lärmiljö samt riktade insatser mot elever och elevgrupper. Av intervjuer med lärare och rektor framgår dock att det alltså finns klasser där alla elever inte har en studiemiljö som präglas av studiero.

Rättslig reglering

Enligt skollagen ska utbildningen utformas på ett sådant sätt att alla elever tillförsäkras en skolmiljö som präglas av studiero (5 kap. 3 § skollagen).

Skolinspektionens utredning

Av intervjuer med lärarna och rektor framgår att skolan är medveten och har vidtagit flera åtgärder för att förbättra studieron, men att det alltså finns klasser där elever inte tillförsäkrats en studiemiljö som präglas av studiero. I intervjuer med elever, lärare och rektor framgår att elever i flera årskurser har god studiero, men att det finns klasser i högstadiet som inte har en studiemiljö som präglas av studiero. Rektor uppger att skolan har startat ett arbete och att lärare i början av lektionen ska berätta för eleverna vad de ska göra, hur det ska göras och vilket syfte och mål lektionen har. Rektor uppger att ungefär 70 procent av lärarna använder den modellen, men inte alla. Rektor uppger också att det inte är studiero i alla klassrum och att skolan behöver arbeta vidare med detta. Detta bekräftas av lärare som uppger att de nyligen följde upp arbetet med studiero och konstaterade att skolan måste arbeta vidare eftersom alla lärare inte arbetar likvärdigt och att det syns inne hos de lärare som inte arbetar enligt plan. Lärarna uppger också att studieron varierar och att i vissa klasser på högstadiet är den bristfällig. Visserligen uppger en majoritet av lärarna att eleverna på skolan har studiero på nästan alla lektioner med några få undantag, men i intervjuer med elever beskrivs studieron som bristfällig. Tre elever från årskurs 4–6 och flertalet från årskurs 7–9 säger att det är stökigt på lektionerna. En elev uppger att läraren ibland måste

skrika för att eleverna ska bli tysta. En elev säger att en till två lektioner per dag kan vara stökiga, men att ibland kan hela dagen bli stökig. En annan elev beskriver sin klass och berättar att tio elever är stökiga, att ingen lyssnar och att eleverna tjafsar emot lärarna. En elev säger att eleverna i hans klass inte får så mycket gjort. Eleverna nämner två klasser i högstadiet där det är väldigt stökigt.

Motivering till anmärkning som ingripande

Hallsta skola uppfyller inte fullt ut författningarnas krav. Av utredningen framgår att personal utreder incidenter mellan elever där en elev kan ha upplevt sig utsatt för kränkande behandling, men att dessa incidenter inte alltid anmäls till rektorn och därmed inte vidare till huvudmannen. Alla incidenter utreds således inte heller. Mot bakgrund av att det finns ett arbete för att motverka kränkande behandling samt att händelser av kränkande behandling anmäls även om detta inte omfattar alla händelser som borde anmälas bedömer Skolinspektionen att bristen avseende skolans arbete för att motverka kränkande behandling i nuläget är att beteckna som mindre allvarlig och därför tilldelas Hallsta skola en anmärkning.

Av utredningen framgår också att det alltså finns klasser där alla elever inte har en studiemiljö som präglas av studiero. Mot bakgrund av att flera årskurser har studiero samt att skolan har påbörjat och genomfört flera utvecklingsåtgärder bedömer dock Skolinspektionen att bristen avseende skolans arbete för att tillförsäkra alla elever studiero är mindre allvarliga och tilldelar därför Hallsta skola en anmärkning

Beslutet har fattats av enhetschefen Anna Bergqvist.

Utredaren Johan Duvdahl har varit föredragande i ärendet. I ärendets slutliga handläggning har även utredaren Diana Inal och utredaren Jakob Durmaz Lotz medverkat.

Skolinspektionen

2022-03-09
Dnr 34-SI 2020:2329